



**EUROPOS SĄJUNGOS
TARYBA**

**Briuselis, 2014 m. gegužės 7 d.
(OR. en)**

9475/14

**Tarpinstitucinė byla:
2013/0402 (COD)**

**PI 60
CODEC 1208**

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

data: 2014 m. gegužės 14 d.

kam: Nuolatinių atstovų komitetui

Ankstesnio

dokumento Nr.: 8461/14 PI 40 CODEC 987 + COR1 + ADD1

Komisijos dok. Nr.: 17392/13 PI 178 CODEC 2842 + ADD 1-3

Dalykas: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl neatskleistos praktinės patirties ir verslo informacijos (komercinių paslapčių) apsaugos nuo neteisėto gavimo, naudojimo ir atskleidimo
- Bendras požiūris

I. ĮVADAS

1. 2013 m. lapkričio 28 d. Komisija pateikė pasiūlymo projektą dėl komercinių paslapčių apsaugos nuo neteisėto gavimo, naudojimo ir atskleidimo naujų taisyklių. Teisinis direktyvos projekto pagrindas yra SESV 114 straipsnis, kuriuo užtikrinamas sklandus bendrosios rinkos veikimas.

2. Šis pasiūlymas pateikiamas įgyvendinant pavyzdinę iniciatyvą „Inovacijų Sąjunga“, vieną iš strategijos „Europa 2020“ ramsčių, pagal kurią Komisija įsipareigojo sukurti inovacijoms palankią aplinką. Atsižvelgdama į tai Komisija priėmė išsamią strategiją, siekdama užtikrinti, kad intelektinės nuosavybės bendroji rinka veiktų sklandžiai. Ši strategija taikoma ir tokioms intelektinės nuosavybės teises papildančioms sritims kaip komercinės paslaptys.
3. Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas nuomonę pateikė 2014 m. kovo 25 d.
4. Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas nuomonę pateikė 2014 m. kovo 12 d.
5. Europos Parlamentas dar nepradėjo su šiuo dokumentu susijusių diskusijų.

II. DABARTINĖ PADĖTIS

1. Pirmininkaujanti valstybė narė diskusijas pradėjo 2014 m. sausio mėn. darbo grupės posėdyje ir paaiškėjo, kad valstybės narės iš esmės pritaria direktyvos projekto bendram tikslui; valstybės narės palankiai įvertino šią iniciatyvą. Įvyko šeši darbo grupės posėdžiai ir diskusijas būtų galima apibendrinti taip:

Valstybės narės susitarė, jog direktyvos projekte reikia aiškiai nurodyti, kad nacionalinėje teisėje gali būti numatyta didesnė komercinių paslapčių apsauga nuo neteisėto gavimo, naudojimo ar atskleidimo, nei reikalaujama direktyvos projekte (žr. 1 straipsnio antrą pastraipą). Buvo laikoma, kad yra tikslinga paaiškinti, jog tokia didesnė apsauga turėtų atitikti tekste numatytus tam tikrus principus, apribojimus ir apsaugos priemones, kuriais siekiama užtikrinti patikimą ir subalansuotą teisinę sistemą, visų pirma kiek tai susiję su atsakovo teisėmis.

Valstybės narės susitarė, kad direktyvos projektu neturėtų būti kliudoma įgyvendinti jų nacionalines prerogatyvas baudžiamosios teisės srityje. Valstybėms narėms buvo priimtina 5 straipsnio formuluotė ir 8 konstatuojamosios dalies įvadinis sakiny; abiejose formuluotėse nurodoma tik į civilinėje teisėje numatytą teisių gynimą.

Valstybės narės taip pat susitarė, kad sąvokos „komercinė paslaptis“ apibrėžtis direktyvos projekte turėtų atitikti apibrėžtį, pateiktą Pasaulio prekybos organizacijos sutartyje dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba (vadinamojoje TRIPS sutartyje).

Valstybės narės aptarė, kokius veiksmus reikėtų laikyti neteisėtu komercinės paslapties gavimu, naudojimu ir atskleidimu (3 straipsnis). Šioje diskusijoje nuspręsta, kad nesąžiningo elgesio elementas yra privalomas aspektas, tačiau pagrindinių pažeidėjų (pvz., asmens, kuris imasi veiksmų informacijai gauti, asmens, kuris nesilaikė konfidencialumo pareigos) atveju tam, kad veiksmai būtų laikomi neteisėtais, neturėtų būti taikomi tyčios ar didelio aplaidumo kriterijai; vis dėlto, iš principo žinojimo kriterijus turėtų būti privalomas aspektas pasyvių informacijos gavėjų (trečiųjų šalių) atveju, kad jų veiksmus būtų galima laikyti neteisėtais (neapribojant galimybės valstybėms narėms tokio kriterijaus nereikalauti savo nacionalinėje teisėje taikant 1 straipsnyje nustatytą sąlygą dėl būtiniausio suderinimo). Šioje diskusijoje taip pat nuspręsta, kad baudžiamosios teisės terminai (pvz., vagystė, kyšio davimas) 3 straipsnyje neturėtų būti vartojami, o tokie veiksmai turėtų būti apibūdinti bendresniais žodžiais.

Valstybės narės aptarė, jog reikia užtikrinti, kad asmenys nebūtų traukiami atsakomybėn už komercinės paslapties gavimą, naudojimą arba atskleidimą, jei tai yra būtina ar leidžiama pagal teisę. Tai, *inter alia*, susiję su atveju, kai valdžios institucijoms gali būti leidžiama rinkti informaciją jų funkcijoms atlikti. Todėl 4 straipsnyje buvo įrašyta nauja 1a dalis.

Diskusijoje paaiškėjo, kad kai kuriomis direktyvos projekte numatytais priemonėmis, procedūromis ir teisių gynimo priemonėmis turėtų būti geriau atsižvelgta į esamus sprendimus nacionalinėje civilinėje teisėje. Tai visų pirma susiję su piktnaudžiavimo procesu (6 straipsnio 2 dalis) padariniais ir senaties termino klausimu (7 straipsnis). Valstybės narės taip pat laikėsi nuomonės, kad senaties termino trukmė turėtų būti pratęsta, palyginti su Komisijos pasiūlymu.

Valstybių narių nuomone, 8 straipsnyje numatytiems informacijos konfidencialumo išsaugojimo mechanizmams turėtų būti taikomos papildomos apsaugos priemonės, reikalavimai ir apribojimai, kuriais siekiama sustiprinti teisinį tikrumą ir visapusišką pagarbą šalių teisėms į teisingą bylos nagrinėjimą.

Valstybės narės susitarė, kad būtina kompetentingoms teisminėms institucijoms suteikti daugiau lankstumo vertinant, ar reikia priimti nutartis dėl draudimo (galutinės ar laikinos) ir taisomųjų priemonių (10 straipsnio 2 dalis ir 12 straipsnio 1 dalis).

Diskusijose nuspręsta, kad valstybės narės turėtų turėti galimybę nustatyti palankesnę tvarką darbuotojams, kiek tai yra susiję su jų atsakomybe už žalos atlyginimą neteisėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo arba atskleidimo atveju (13 straipsnio 1 dalis).

2. Atsižvelgdama į teksto svarstymo 2014 m. balandžio 10 d. darbo grupės posėdyje rezultatus ir į delegacijų raštu pateiktas pastabas, pirmininkaujanti valstybė narė patikslino pasiūlymo kompromisinį tekstą; jis pateikiamas šio dokumento priede.

Pagrindiniai pradinio pasiūlymo pakeitimai yra susiję su 6 punkte nurodytais klausimais; trumpai apibūdinant, jie padaryti šiose srityse:

- būtiniausio suderinimo poreikis: valstybėms narėms sudaroma galimybė taikyti griežtesnes priemones (1 straipsnis),
- komercinių paslapčių neteisėtas gavimas, naudojimas ir atskleidimas (3 straipsnis): neteisėtų veiksmų atvejų pateikimas supaprastintas; 4 straipsnyje paaiškinta apie teisėtą komercinių paslapčių gavimą,
- senaties terminas dabar pratęstas iki šešerių metų (7 straipsnis),
- konfidencialumo išsaugojimas per teismo procesą (8 straipsnis): nauja formuluote užtikrinama komercinių paslapčių apsaugos ir šalių teisės į teisingą bylos nagrinėjimą pusiausvyra,
- galimas pažeidžiančių prekių pristatymas labdaros organizacijoms: kompromisiniame tekste su tuo susijusi nuostata nebėra privalomo pobūdžio (11 straipsnio 3 dalis),
- žalos atlyginimas ir darbuotojų apsauga (13 straipsnis).

III. IŠVADA

7. Nuolatinį atstovų komiteto prašoma:

- susitarti, remiantis pirmininkaujančios valstybės narės parengtu kompromisiniu tekstu, kuris išdėstytas šio pranešimo priede;
- pateikti 2014 m. gegužės 26 d. posėdžiausiančiai Konkurencingumo tarybai bendro požiūrio tekstą ir
- paprašyti Tarybos:
 - patvirtinti susitarimą dėl bendro požiūrio ir
 - paprašyti pirmininkaujančios valstybės narės pradėti derybas su Europos Parlamentu remiantis šiuo bendru požiūriu, kad būtų galima pasiekti susitarimą per pirmąjį svarstymą.

Dok. 8461/14 pakeitimai yra pažymėti pusjuodžiu šriftu bei pabraukti ir pažymėti simboliu

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

dėl neatskleistos praktinės patirties ir verslo informacijos (komercinių paslapčių) apsaugos nuo neteisėto gavimo, naudojimo ir atskleidimo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

[...] ²

laikydami įprastos teisėkūros procedūros³,

¹ OL C, , p. .

² ...

³ **... m. ... d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir ...m. ... d. Tarybos sprendimas.**

kadangi:

- (1) įmonės ir nekomercinės mokslinių tyrimų įstaigos investuoja į praktinės patirties ir informacijos, kurios yra žinių ekonomikos mainų priemonė, įgijimą, kūrimą ir taikymą. Tokios investicijos į intelektualio kapitalo didinimą ir taikymą lemia jų konkurencingumą rinkoje, taigi ir investicijų grąžą – pagrindinę verslo mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros varomąją jėgą. Įmonės gali naudotis įvairiomis priemonėmis, kad užtikrintų nuosavybės teises į savo novatoriškos veiklos rezultatus tais atvejais, kai dėl atvirumo nebūtų galima visapusiškai pasinaudoti savo investicijų į mokslinius tyrimus ir inovacijas rezultatais. Viena iš tokių priemonių – naudojimasis oficialiomis intelektinės nuosavybės teisėmis, pavyzdžiui, patentais, dizaino teisėmis ar autorių teisėmis. Kita priemonė – apsaugoti priėjimą prie žinių, kurios yra vertingos subjektui ir nėra plačiai žinomos, ir tomis žiniomis naudotis. Tokia neatskleista praktinė patirtis ir verslo informacija, kuri turi likti konfidenciali, vadinama komercine paslaptimi. Įmonės, nepriklausomai nuo jų dydžio, komercinės paslaptis vertina lygiai taip pat kaip patentus ir kitų formų intelektinės nuosavybės teises, ir konfidencialumą, kaip verslo konkurencingumo ir mokslinių tyrimų inovacijų valdymo priemonę, taiko įvairiausiai informacijai: ne vien technologinėms žinioms, bet ir komerciniams duomenims, kaip antai informacijai apie klientus ir tiekėjus (kuri gali apimti asmens duomenis), verslo planus ar rinkos tyrimus ir strategijas. Apsaugodamas tiek daug įvairios praktinės patirties ir komercinės informacijos komercinėmis paslaptimis, kurios papildo intelektinės nuosavybės teises arba yra naudojamos kaip alternatyva šioms teisėms, kūrėjas gali gauti pelno iš savo kūrinijų ir inovacijų, todėl jos yra ypač svarbios verslo konkurencingumui, taip pat mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir novatoriškos veiklos rezultatams;

- (2) atvirosios inovacijos yra svarbus naujų žinių kūrimo svertas ir skatina kurti naujus novatoriškus verslo modelius, grindžiamus bendrai sukurtų žinių naudojimu. Vykdam mokslinius tyrimus, technologinę plėtrą ir novatorišką veiklą komercinės paslaptys yra svarbi priemonė, leidžianti įmonėms ir mokslinių tyrimų įstaigoms apsaugoti tarpusavio žinių mainus vidaus rinkoje ir už jos ribų. Siekiant padidinti verslo mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros lygį vidaus rinkoje labai svarbu mokslinius tyrimus vykdyti bendrai, be kita ko, bendradarbiaujant tarpvalstybinio mastu. Atvirosios inovacijos skatina naujas idėjas pritaikyti rinkoje ir taip atsižvelgti į vartotojų poreikius bei spręsti socialinius uždavinius. Vidaus rinkoje, kur kliūtys tokiam tarpvalstybiniam bendradarbiavimui sumažintos iki minimumo, o bendradarbiavimas nėra iškraipytas, intelektinė kūryba ir inovacijos turėtų skatinti investicijas į novatoriškus procesus, paslaugas ir produktus. Tokia intelektinei kūrybai ir inovacijoms palanki aplinka taip pat svarbi užimtumo augimui ir Sąjungos ekonomikos konkurencingumo didinimui. Komercinės paslaptys yra vienas iš dažniausiai įmonių naudojamų intelektinės kūrybos ir novatoriškos praktinės patirties apsaugos būdų; kita vertus, galiojančia Sąjungos teisine sistema jos yra mažiausiai apsaugotos nuo kitų šalių neteisėto gavimo, naudojimo arba atskleidimo;

- (3) novatoriškos įmonės vis dažniau susiduria su nesąžiningais tiek Sąjungai priklausančių, tiek jai nepriklausančių valstybių subjektų veiksmais, kuriais siekiama neteisėtai pasisavinti komercinės paslaptis, pavyzdžiui, vagystėmis, neteisėtu kopijavimu, pramoniniu šnipinėjimu, konfidencialumo reikalavimų pažeidimu. Pastarojo meto pokyčiai, kaip antai globalizacija, vis dažnesnis naudojimas užsakomosiomis paslaugomis, ilgesnės tiekimo grandinės, platesnis informacinių ir ryšių technologijų naudojimas, didina šių veiksmų riziką. Dėl neteisėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo ar atskleidimo sumažėja teisėta komercinės paslapties turėtojo galimybė gauti pelną už savo, kaip pradininko, novatoriškos veiklos rezultatus. Neturint veiksmingų ir palyginamų teisinių priemonių komercinėms paslaptims apsaugoti Sąjungoje, mažėja paskatos imtis tarpvalstybinės novatoriškos veiklos vidaus rinkoje ir neįmanoma pasinaudoti komercinių paslapčių galimybėmis skatinti ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą. Todėl neskatinamos inovacijos ir kūrybingumas, mažėja investicijos, o tai trukdo sklandžiai veikti vidaus rinkai ir mažina jos galimybes didinti augimą;
- (4) Pasaulio prekybos organizacijoje įdėtų tarptautinių pastangų šiai problemai spręsti rezultatas – sudaryta Sutartis dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba (TRIPS sutartis). Joje, be kita ko, numatytos nuostatos dėl komercinių paslapčių apsaugos nuo trečiųjų šalių neteisėto gavimo, naudojimo arba atskleidimo – tai įprasti tarptautiniai standartai. Ši sutartis, patvirtinta Tarybos sprendimu 94/800/EB⁴, yra privaloma visoms valstybėms narėms, taip pat pačiai Sąjungai;

⁴ 1994 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimas 94/800/EB dėl daugiašalių derybų Urugvajaus raunde (1986–1994) priimtų susitarimų patvirtinimo Europos bendrijos vardu jos kompetencijai priklausančių klausimų atžvilgiu (OL L 336, 1994 12 23, p. 1).

- (5) nepaisant TRIPS sutarties, valstybių narių teisės aktuose yra didelių skirtumų, susijusių su komercinių paslapčių apsauga nuo kitų asmenų neteisėto gavimo, naudojimo arba atskleidimo. Pavyzdžiui, ne visos valstybės narės yra priėmusios nacionalines komercinės paslapties ir (arba) neteisėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo arba atskleidimo apibrėžtis, todėl apsauga nėra lengva pasinaudoti ir jos aprėptis skirtingose valstybėse narėse skiriasi. Be to, civilinėje teisėje numatytos teisių gynimo priemonės, kuriomis galima pasinaudoti neteisėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo arba atskleidimo atveju, yra nenuoseklios, ne visose valstybėse narėse yra numatyta galimybė įpareigoti trečiąsias šalis, kurios nėra teisėto komercinės paslapties turėtojo konkurentai, nutraukti naudojimąsi komercine paslaptimi ir jo neatnaujinti. Valstybėse narėse taip pat skirtingai traktuojamos trečiosios šalys, kurios komercinę paslaptį gavo sąžiningai, bet paskui ją naudodamos sužinojo, kad ją gavo dėl to, kad kita šalis anksčiau ją gavo neteisėtai;

- (6) nacionalinės taisyklės skiriasi ir pagal tai, ar jose numatyta galimybė teisėtiems komercinių paslapčių turėtojams siekti, kad būtų sunaikintos trečiųjų šalių neteisėtai naudojantis komercine paslaptimi pagamintos prekės, kad būtų grąžinti arba sunaikinti bet kokie dokumentai, bylos ar medžiaga, kuriuose yra arba kuriais įgyvendinama neteisėtai gauta ar panaudota komercinė paslaptis. Be to, taikomose nacionalinėse žalos apskaičiavimo taisyklėse ne visada atsižvelgiama į nematerialinį komercinių paslapčių pobūdį, todėl tais atvejais, kai konkrečios informacijos rinkos vertės negalima nustatyti, yra sunku parodyti, kiek pelno faktiškai negauta arba kiek neteisėtai praturtėjo pažeidėjas. Tik keliose valstybėse narėse apskaičiuojant žalą leidžiama taikyti abstrakčias taisykles, grindžiamas pagrįstu autoriniu atlyginimu arba mokesčiu, kuriuos būtų reikėję sumokėti, jeigu komercinės paslapties naudojimui būtų reikėję gauti licenciją. Be to, daugelyje valstybių narių taisyklėmis nėra numatyta tinkama komercinės paslapties konfidencialumo apsauga, jeigu komercinės paslapties turėtojas pareikš ieškinį dėl trečiosios šalies tariamai neteisėtai gautos, panaudotos ar atskleistos komercinės paslapties, todėl sumažėja taikomų priemonių ir teisių gynimo priemonių patrauklumas, susilpnėja siūloma apsauga;

- (7) valstybėse narėse teikiamos teisinės komercinių paslapčių apsaugos skirtumai rodo, kad Sąjungoje komercinės paslaptys nėra vienodai apsaugomos ir tai lemia vidaus rinkos susiskaidymą šioje srityje, taip pat silpnesnį bendrą atgrasomąjį taisyklių poveikį. Vidaus rinka yra veikiamą, jeigu dėl tokių skirtumų sumažėja paskatos įmonėms plėtoti su inovacijomis susijusią tarpvalstybinę ekonominę veiklą, įskaitant bendradarbiavimą su partneriais vykdant mokslinius tyrimus arba gamybinę veiklą, užsakant paslaugas arba investuojant kitose valstybėse narėse, kai reikia naudoti informaciją, apsaugotą kaip komercinė paslaptis. Tarpvalstybinė mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros tinklų veikla, taip pat su inovacijomis susijusi veikla, įskaitant susijusią gamybinę veiklą ir paskesnę tarpvalstybinę prekybą, tampa mažiau patrauklios, jas vykdyti Sąjungoje darosi sunkiau ir tai taip pat nulemia su inovacijomis susijusį neveiksmingumą Sąjungos mastu. Be to, didesnė verslo rizika kyla valstybėse narėse, kuriose apsauga palyginti yra mažesnė ir komercinės paslaptis lengviau pavogti arba gauti kitaip. Dėl to vidaus rinkoje neveiksmingai paskirstomas kapitalas augimą skatinančioms inovacijoms, nes išauga išlaidos apsaugos priemonėms, kuriomis siekiama atsverti nepakankamą teisinę apsaugą kai kuriose valstybėse narėse. Tai, be kita ko, palanku nesąžiningų konkurentų veiklai, nes prekes, pagamintas neteisėtai gavus komercinės paslaptis, jie galėtų platinti visoje vidaus rinkoje. Dėl teisės aktų skirtumų taip pat palengvėja prekių importas iš trečiųjų šalių į Sąjungą per tuos įvežimo punktus, kuriuose apsauga yra silpnesnė, jeigu šių prekių dizainas sukurtas, jos pagamintos ar parduodamos naudojant pavogtas ar kitaip neteisėtai gautas komercinės paslaptis. Apskritai dėl tokių skirtumų kliudoma tinkamai veikti vidaus rinkai;

- (8) tikslinga numatyti Sąjungos lygmens taisykles, kad nacionalinės teisinio reglamentavimo sistemos būtų panašios, siekiant visoje vidaus rinkoje užtikrinti pakankamą ir nuoseklų civilinėje teisėje numatyto teisių gynimo lygį neteisėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo arba atskleidimo atveju, **neapribojant galimybės valstybėms narėms numatyti didesnę komercinių paslapčių apsaugą nuo neteisėto gavimo, naudojimo ar atskleidimo, jeigu yra laikomasi apsaugos priemonių, kuriomis apsaugomi kitų šalių interesai.** Todėl svarbu nustatyti vienodą komercinės paslapties apibrėžtį neapribojant objekto, kuris turi būti apsaugotas nuo neteisėto pasisavinimo. Todėl tokia apibrėžtis turėtų būti suformuluota taip, kad apimtų verslo informaciją, technologinę informaciją ir praktinę patirtį, atsižvelgiant ir į teisėtus interesus tokią informaciją laikyti paslapyje, ir į teisėtus lūkesčius, kad toks konfidencialumas bus išsaugotas. Be to, tokia informacija **arba** praktinė patirtis turėtų turėti komercinę vertę (faktinę arba potencialią). Tokia informacija arba praktinė patirtis turi komercinę vertę visų pirma, jeigu jos neleistinas gavimas, naudojimas arba atskleidimas gali pakenkti ją teisėtai valdančio asmens interesams, kadangi tai kenkia jo potencialui mokslo ir technologijų srityje, verslo ar finansų interesams, strateginėms pozicijoms arba gebėjimui konkuruoti. Dėl tokios apibrėžties pobūdžio į ją neturėtų būti įtraukta nereikšminga informacija ir ji neturėtų apimti žinių bei įgūdžių, kuriuos darbuotojai įgyja įprastai dirbdami ir kuriuos paprastai žino ir gali lengvai įgyti asmenys tos aplinkos, kurioje paprastai dirbama su aptariamąja informacija;

- (9) taip pat yra svarbu nustatyti aplinkybes, kuriomis teisinė apsauga yra pateisinama. Dėl šios priežasties būtina nustatyti, kokie veiksmai ir praktika turi būti laikomi neteisėtu komercinės paslapties gavimu, naudojimu arba atskleidimu. [...] ⁵

⁵ ...

- (10) siekiant skatinti inovacijas ir didinti konkurenciją, šios direktyvos nuostatomis neturėtų būti sukurta jokių išimtinių praktinės patirties arba informacijos, apsaugotos kaip komercinė paslaptis, naudojimo teisių. Todėl išlieka galimybė, kad kiti asmenys savarankiškai sukurs (atras) tokią pačią praktinę patirtį **ar** informaciją. **Teisėtai įsigyto** produkto apgrąžos inžinerija yra teisėtas informacijos gavimo būdas, išskyrus atvejus, kai sutartyje susitariama kitaip. Vis dėlto, laisvė sudaryti tokius sutartinio pobūdžio susitarimus gali būti ribojama teisės aktais; to pavyzdys yra Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/24/EB 5 straipsnio 3 dalis⁶.

⁶ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/24/EB dėl kompiuterių programų teisinės apsaugos, OL L 111, 2009 5 5, p. 16.

(10a) be to, komercinių paslapčių gavimas, naudojimas arba atskleidimas, jeigu to reikalaujama arba tai leidžiama pagal teisės aktus, neturėtų būti laikomas neteisėtu. Todėl tie atvejai, kai administracinės arba teisminės institucijos gauna arba atskleidžia komercinę paslaptį jų funkcijų atlikimo tikslu, turėtų būti laikomi teisėtais. Atvejai, kai Sąjungos institucijos ir įstaigos ar nacionalinės valdžios institucijos atskleidžia su verslu susijusią informaciją, kurią jos turi vykdydamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1049/2001⁷ nustatytas pareigas arba pagal kitas taisykles, reglamentuojančias galimybę visuomenei susipažinti su dokumentais arba nacionalinių valdžios institucijų skaidrumo įsipareigojimus, taip pat neturėtų būti laikomi neteisėtu komercinės paslapties atskleidimu. Be to, neteisėtas gavimas neapima komercinių paslapčių gavimo ir atskleidimo, kai darbuotojų atstovai naudojami teisėmis į informaciją, konsultavimąsi ir dalyvavimą pagal Sąjungos ir nacionalinę teisę arba praktiką, taip pat darbuotojų ir darbdavių kolektyvinio interesų gynimo atveju, įskaitant bendrą sprendimų priėmimą, nedarant poveikio jokiai konfidencialumo pareigai, kuri taikoma taip gautos informacijos gavėjams. Komercinės paslapties gavimo arba atskleidimo atliekant teisės aktų nustatytus auditus pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę taip pat nereikėtų laikyti neteisėtais veiksmais;

⁷ 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, 2001 5 31, p. 43).

(10b) žiniasklaidos priemonės dažnai paviešina duomenis arba informaciją, kuri kitos šalies laikoma komercine paslaptimi, tačiau jos paskelbimas galėtų būti įdomus visuomenei. Todėl svarbu, kad numatytais priemonėmis ir teisių gynimo priemonėmis nebūtų ribojamas naudojimasis saviraiškos ir informacijos laisve (apimančia žiniasklaidos laisvę ir pliuralizmą, kaip nurodyta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 11 straipsnyje), kai tai yra teisėta;

(10c) šia direktyva neturėtų būti daromas poveikis socialinių partnerių teisei sudaryti kolektyvinius susitarimus, kai tai numatyta pagal darbo teisę, kiek tai susiję su pareigomis neatskleisti komercinės paslapties arba riboti jos naudojimą ir atveju, kai tokių pareigų nesilaiko šalis, kuriai jos taikomos, padariniais, su sąlyga, kad tokiu kolektyviniu susitarimu neribojamos apsaugos priemonės dėl šioje direktyvoje nustatytų išimčių, kai atmetama paraiška dėl šioje direktyvoje numatytų priemonių, procedūrų ir teisių gynimo priemonių įtariamo komercinės paslapties gavimo, naudojimo ir atskleidimo atveju;

(11) atsižvelgiant į proporcingumo principą, priemonės ir teisių gynimo priemonės, kurios yra skirtos apsaugoti komercinėms paslaptims, turėtų būti parengtos taip, kad mokslinių tyrimų ir inovacijų vidaus rinkos sklandaus veikimo tikslo būtų siekiama nekeliant pavojaus kitiems viešojo intereso tikslams ir principams. Šiuo požiūriu priemonėmis ir teisių gynimo priemonėmis užtikrinama, kad kompetentingos teisminės institucijos atsižvelgtų į tokius veiksnius kaip komercinės paslapties vertė, veiksmų, dėl kurių neteisėtai gaunama, naudojama arba atskleidžiama komercinė paslaptis, sunkumas, taip pat tokių veiksmų poveikis. Taip pat reikėtų užtikrinti, kad kompetentingoms teisminėms institucijoms būtų suteikta diskrecija įvertinti bylos šalių interesus, taip pat trečiųjų šalių, įskaitant, kai tinkama, vartotojus, interesus;

- (12) sklandus vidaus rinkos veikimas sutriktų, jeigu numatytos priemonės ir teisių gynimo priemonės būtų naudojamos šios direktyvos tikslų neatitinkančiais neteisėtais sumetimais. Todėl svarbu teisminėms institucijoms suteikti įgaliojimus priimti tinkamas priemones dėl piktnaudžiaujančio elgesio ieškovų, kurie, piktnaudžiaudami arba turėdami nesąžiningų ketinimų, pateikia akivaizdžiai nepagrįstas paraiškas, pavyzdžiui, ketindami nepagrįstai vilkinti arba apriboti atsakovo patekimą į rinką arba jį kitaip įbauginti ar prie jo priekabiauti. Taip pat svarbu, kad numatytomis priemonėmis ir teisių gynimo priemonėmis nebūtų ribojama informavimo apie galimus pažeidimus veikla. Todėl komercinių paslapčių apsaugos priemonės neturėtų būti taikomos, kai komercinės paslapties atskleidimas tenkina viešąjį interesą, jeigu kartu atskleidžiamas nederamas elgesys ar pažeidimas;
- (13) teisinio tikrumo sumetimais ir atsižvelgiant į tai, kad teisėti komercinių paslapčių turėtojai turėtų rūpintis, kad būtų išsaugotas jų vertingų komercinių paslapčių konfidencialumas, ir prižiūrėti, kaip jos yra naudojamos, yra tikslinga apriboti **materialinius reikalavimus arba** galimybę pareikšti ieškinį dėl komercinių paslapčių apsaugojimo ribotą laikotarpį;

- (14) dėl tikimybės, kad komercinė paslaptis bus atskleista per teismo procesą, teisėti komercinės paslapties turėtojai dažnai nenori pareikšti ieškinio, kad apsaugotų savo komercinės paslaptis, todėl kyla pavojus, kad sumažės numatytų priemonių ir teisių gynimo priemonių veiksmingumas. Dėl šios priežasties būtina nustatyti konkrečius reikalavimus, kuriais būtų apsaugotas komercinės paslapties, dėl kurios bylinėjamasi, konfidencialumas per visą teismo procesą, pradėtą jai apsaugoti, su sąlyga, kad bus taikomos atitinkamos apsaugos priemonės, užtikrinančios teisę į teisingą bylos nagrinėjimą. Šie reikalavimai turėtų apimti galimybę apriboti asmenų, turinčių teisę susipažinti su įrodymais ar dalyvauti teismo posėdžiuose, skaičių arba galimybę skelbti tik nekonfidencialias teismo sprendimų dalis. **Siekiant užtikrinti, kad nebūtų pažeista šalių teisė į teisingą bylos nagrinėjimą, tais atvejais, kai ribojamas asmenų, turinčių teisę susipažinti su įrodymais ar dalyvauti teismo posėdžiuose, skaičius, į tą skaičių asmenų turėtų būti įtraukiama bent po viena kiekvienos šalies asmenį ir atitinkamą jos teisininką ar atstovą. Taip pat tuo atveju, jei šalis yra juridinis asmuo, į tą skaičių turėtų būti įtraukta tiek fizinių asmenų, kad būtų užtikrintas tinkamas atstovavimas tam juridiniam asmeniui.** Pasibaigus teismo procesui tokios apsaugos priemonės turėtų likti galioti tol, kol komercinė paslaptimi apsaugota informacija taps vieša;

- (15) trečiosios šalies neteisėto komercinės paslapties gavimo padariniai jos teisėtam turėtojų gali būti lemtingi, nes paviešinus komercinę paslaptį jos turėtojų nebebūtų įmanoma atkurti padėties, kokia buvo prieš paslaptį prarandant. Todėl labai svarbu numatyti greitai taikomas, veiksmingas ir prieinamas laikinąsias priemones, kuriomis būtų iš karto nutrauktas neteisėtas komercinės paslapties gavimas, naudojimas arba atskleidimas, įskaitant atvejus, kai tokia komercinė paslaptis naudojama paslaugoms teikti. Tokia pagalba turi būti prieinama nereikalaujant sulaukti sprendimo dėl bylos esmės, tinkamai paisant teisių į gynybą ir proporcingumo principo, atsižvelgiant į konkrečios bylos ypatumus. **Tam tikrais atvejais tariamam pažeidėjui, su sąlyga, kad bus pateiktos garantijos, gali būti leidžiama toliau naudoti komercinę paslaptį arba ją atskleisti, kai mažai tikėtina, kad ji taps viešai prieinama.** Taip pat gali būti reikalaujama pateikti pakankamas garantijas, kad bus padengtos išlaidos ir atlyginta žala, kurias dėl nepagrįsto reikalavimo patyrė atsakovas, visų pirma tais atvejais, kai dėl bet kokio delsimo teisėtas komercinės paslapties turėtojas patiria nepataisomą žalą;
- (16) dėl tos pačios priežasties taip pat svarbu numatyti priemones, kuriomis būtų užkirstas kelias tolesniam neteisėtam komercinės paslapties naudojimui arba atskleidimui, įskaitant atvejus, kai tokia komercinė paslaptis naudojama paslaugoms teikti. Kad draudžiamosios priemonės būtų veiksmingos, jų trukmė, kai tam tikromis aplinkybėmis ją reikia apriboti, turėtų būti pakankama, kad būtų pašalintas bet koks komercinis pranašumas, kurį galėjo įgyti trečioji šalis dėl neteisėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo arba atskleidimo. Bet kuriuo atveju, jokia tokios rūšies priemonė negali būti vykdytina, jeigu informacija, iš pradžių apsaugota komercine paslaptimi, yra paviešinta dėl priežasčių, kurios negali būti susietos su atsakovu;

- (17) komercinė paslaptis gali būti neteisėtai naudojama kuriant, gaminant ar parduodant prekes ar jų dalis, kurios gali išplisti vidaus rinkoje taip pažeisdamos komercinės paslapties turėtojo komercinius interesus ir trukdydamos vidaus rinkai veikti. Tokiais atvejais ir tada, kai aptariamoji komercinė paslaptis turi didelį poveikį ją naudojant pagamintų prekių kokybei, vertei ar kainai arba padeda mažinti jų gamybos išlaidas, palengvina ar paspartina jų gamybos ar pardavimo procesą, svarbu, kad teisminėms institucijoms būtų suteikti įgaliojimai nurodyti taikyti veiksmingas ir tinkamas priemones, kad tos prekės nebūtų pateiktos rinkai arba būtų iš jos pašalintos. Atsižvelgiant į pasaulinį prekybos pobūdį, taip pat būtina, kad priemonės apimtų draudimą importuoti tas prekes į Sąjungą arba jas sandėliuoti siekiant pasiūlyti ar pateikti jas rinkai. Atsižvelgiant į proporcingumo principą, taikant taisomąsias priemones prekės nebūtinai turi būti sunaikintos tais atvejais, kai galima pasinaudoti kitomis perspektyviomis galimybėmis, kaip antai pašalinti prekių pažeidžiančiąją savybę arba panaudoti prekes ne rinkoje, pavyzdžiui, labdaros organizacijoms jas paskirstant kaip aukas;

- (18) asmuo komercinę paslaptį iš pradžių gali gauti sąžiningai ir tik vėliau, pavyzdžiui, gavęs pirminio komercinės paslapties turėtojo įspėjimą, sužinoti, kad aptariamąją komercinę paslaptį gavo iš šaltinių, kurie ją naudojo arba atskleidė neteisėtai. Siekdamas išvengti, kad tokiomis aplinkybėmis numatytos taisomosios priemonės arba draudimai nesukeltų neproporcingos žalos tam asmeniui, valstybės narės turėtų numatyti galimybę atitinkamais atvejais kaip alternatyvą skirti piniginę kompensaciją nukentėjusiajai šaliai su sąlyga, kad tokia kompensacija neviršytų autorinių atlyginimų ar mokesčių, kuriuos būtų reikėję sumokėti, jeigu tas asmuo būtų paprašęs leidimo naudoti aptariamąją komercinę paslaptį laikotarpiu, kuriuo pirminis komercinės paslapties turėtojas galėjo uždrausti ją naudoti, sumos. Vis dėlto, jeigu neteisėtas komercinės paslapties naudojimas yra šioje direktyvoje nenumatytas teisės pažeidimas arba dėl jo greičiausiai nukentėtų vartotojai, toks neteisėtas naudojimas neturėtų būti leidžiamas;

- (19) siekiant išvengti, kad asmeniui, kuris žinodamas arba turėdamas pagrindo žinoti, neteisėtai gauna, naudoja arba atskleidžia komercinę paslaptį, tokie veiksmai nebūtų naudingi ir siekiant užtikrinti, kad nukentėjęs komercinės paslapties turėtojas kiek įmanoma galėtų būti tokioje padėtyje, kurioje jis būtų buvęs, jeigu tokių veiksmų nebūtų buvę, būtina numatyti atitinkamą kompensaciją už dėl neteisėtų veiksmų patirtą žalą. Skiriant žalos nukentėjusiam komercinės paslapties turėtojui atlyginimo sumą reikėtų atsižvelgti į visus atitinkamus veiksnus, pavyzdžiui, į komercinės paslapties turėtojo negautas pajamas arba pažeidėjo nesąžiningai gautą pelną ir atitinkamais atvejais – į moralinę teisių turėtojui padarytą žalą. Kitu atveju, pavyzdžiui, kai, atsižvelgiant į nematerialinį komercinių paslapčių pobūdį, faktiškai patirtą žalą yra sunku įvertinti, jos atlyginimo sumą būtų galima nustatyti pagal tokius elementus, kaip autorinis atlyginimas ar mokesčiai, kuriuos būtų reikėję sumokėti, jei pažeidėjas būtų paprašęs leidimo naudotis aptariamąja komercine paslaptimi. Siekiama ne numatyti pareigą nustatyti baudžiamąsias žalos atlyginimo sumas, o užtikrinti, kad kompensacija būtų paremta objektyviu kriterijumi kartu atsižvelgiant į komercinės paslapties turėtojo patirtas išlaidas, tokias kaip identifikavimo ir mokslinių tyrimų išlaidos.

Ši direktyva nedaro poveikio nacionaliniams principams dėl atsakomybės už tarnybinių pareigų pažeidimą;

- (20) byloje dėl neteisėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo arba atskleidimo priimtus sprendimus verta skelbti, be kita ko, kai tinkama, naudojant pastebimą reklamą, nes tai yra papildoma atgrasomoji priemonė būsimiems pažeidėjams ir padeda didinti visuomenės informuotumą, jeigu taip skelbiant neatskleidžiama komercinė paslaptis arba neproporcingai nepažeidžiamas fizinių asmenų privatumas ir reputacija;

- (21) priemonių ir teisių gynimo priemonių, kuriomis gali naudotis komercinių paslapčių turėtojai, veiksmingumas galėtų sumažėti, jeigu nebūtų laikomasi kompetentingų teisminių institucijų priimtų atitinkamų sprendimų. Dėl šios priežasties būtina užtikrinti, kad tos institucijos turėtų tinkamus įgaliojimus skirti sankcijas;
- (22) siekiant sudaryti sąlygas vienodai taikyti komercinių paslapčių apsaugos priemones, tikslinga numatyti valstybių narių bendradarbiavimo ir informacijos mainų tarpusavyje ir su Komisija sistemas, visų pirma sukuriant valstybių narių paskirtų korespondentų tinklą. Be to, siekdama patikrinti, ar šiomis priemonėmis pasiekiamas joms nustatytas tikslas, Komisija, kai tinkama, pasitelkusi Europos intelektinės nuosavybės teisių pažeidimų stebėsenos centrą, turėtų išnagrinėti šios direktyvos taikymą ir taikomų nacionalinių priemonių veiksmingumą;
- (23) šioje direktyvoje paisoma pagrindinių teisių ir principų, kurie visų pirma yra pripažinti Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, visų pirma teisės į pagarbą privačiam ir šeimos gyvenimui, teisės į asmens duomenų apsaugą, saviraiškos ir informacijos laisvės, laisvės pasirinkti profesiją ir teisės dirbti, laisvės užsiimti verslu, teisės į nuosavybę, teisės į gerą administravimą, teisės susipažinti su byla laikantis verslo slaptumo, teisės į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą ir teisės į gynybą;

(24) svarbu, kad būtų gerbiama bet kurio asmens, kurio asmens duomenys gali būti komercinės paslapties turėtojo saugomi kaip komercinė paslaptis, arba bet kurio byloje dėl neteisėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo arba atskleidimo dalyvaujančio asmens, kurio asmens duomenys yra tvarkomi, teisė į privatumą ir asmens duomenų apsaugą. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB⁸ reglamentuojamas asmens duomenų tvarkymas, atliekamas valstybėse narėse įgyvendinant šią direktyvą ir prižiūrint valstybių narių kompetentingoms institucijoms, visų pirma valstybių narių paskirtoms nepriklausomoms valdžios institucijoms. Taigi šia direktyva neturėtų būti daromas poveikis Direktyvoje 95/46/EB išdėstytoms teisėms ir pareigoms, visų pirma duomenų subjekto teisėms susipažinti su tvarkomais savo asmens duomenimis ir išsireikalausti, kad neišsamūs ar netikslūs duomenys būtų ištaisyti, ištrinti arba užblokuoti, ir, prireikus, pareigai neskeltinus duomenis tvarkyti vadovaujantis Direktyvos 95/46/EB 8 straipsnio 5 dalimi;

⁸ 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995 11 23, p. 31).

- (25) kadangi šios direktyvos tikslo, t. y. vidaus rinkoje nustatyti pakankamą ir palyginamą teisių gynimo lygį neteisėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo arba atskleidimo atvejais ir taip užtikrinti sklandų vidaus rinkos veikimą, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl siūlomo veiksmo masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (26) šia direktyva neturėtų būti siekiama nustatyti suderintų teismo bendradarbiavimo, jurisdikcijos, sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo užtikrinimo taisyklių ar nagrinėti taikytiną teisę. Šios direktyvos taikymo sričiai taip pat turėtų iš esmės toliau būti taikomi kiti tokius klausimus bendrai reglamentuojantys Sąjungos teisės aktai;
- (27) ši direktyva neturėtų daryti poveikio konkurencijos taisyklių, visų pirma Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 ir 102 straipsnių, taikymui. Šioje direktyvoje numatytos priemonės neturėtų būti taikomos tokiu su Sutartimi nesuderinamu būdu, kad be reikalo varžytų konkurenciją;
- (28) buvo pasikonsultuota su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu pagal Reglamento (EB) Nr. 45/2001⁹ 28 straipsnio 2 dalį, ir jis pateikė nuomonę 2014 m. kovo 12 d.¹⁰;**

⁹ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

¹⁰ OL C ...

- (28) priemonės, priimtose siekiant apsaugoti komercines paslaptis nuo neteisėto gavimo, atskleidimo ir naudojimo, neturėtų daryti poveikio bet kurio kito susijusio kitų sričių teisės akto, įskaitant intelektinės nuosavybės teisių, privatumo, teisės susipažinti su dokumentais ir sutarčių teisės aktus, taikymui. Vis dėlto, jeigu Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/48/EB¹¹ ir šios direktyvos taikymo sritis sutampa, ši direktyva yra viršesnė kaip *lex specialis*,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I skyrius

Dalykas ir taikymo sritis

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

Šioje direktyvoje nustatomos komercinių paslapčių apsaugos nuo neteisėto gavimo, naudojimo ir atskleidimo taisyklės.

Laikydamosi Sutarties nuostatų, valstybės narės gali nustatyti didesnę komercinių paslapčių apsaugą nuo neteisėto gavimo, naudojimo arba atskleidimo, nei reikalaujama šioje direktyvoje, jei užtikrinama, kad būtų laikomasi 4, 5 straipsnių, 6 **straipsnio** 1 dalies, 7 **straipsnio**, 8 **straipsnio 1 dalies** antros pastraipos, 8 **straipsnio** 3 dalies, 8 **straipsnio** 4 dalies, 9 **straipsnio** 2 dalies, 10, 12 **straipsnių** ir 14 **straipsnio** 3 dalies.

¹¹ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/48/EB dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo (OL L 157, 2004 4 30, p. 45).

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) komercinė paslaptis – informacija, atitinkanti visus šiuos reikalavimus:
 - a) yra slapta ta prasme, kad jos kaip visumos arba tikslios jos sudėties ir komponentų konfigūracijos apskritai nežino arba lengvai jos negauna asmenys tos aplinkos, kurioje paprastai dirbama su tokia informacija;
 - b) turi komercinę vertę, nes yra slapta;
 - c) yra objektas pagrįstų veiksmų, kurių imasi teisėtai tokią informaciją valdantis asmuo, kad tam tikromis aplinkybėmis ją išlaikytų slapta;
- 2) komercinės paslapties turėtojas – fizinis ar juridinis asmuo, teisėtai valdantis komercinę paslaptį;
- 3) pažeidėjas – fizinis ar juridinis asmuo, neteisėtai gavęs, panaudojęs arba atskleidęs komercinę paslaptį;
- 4) pažeidžiančios prekės – prekės, kurių dizainas, kokybė, veikimas, gamybos procesas arba prekyba yra daug geresni dėl neteisėtai gautos, panaudotos arba atskleistos komercinės paslapties.

II skyrius

Komercinių paslapčių gavimas, naudojimas ir atskleidimas

3 straipsnis

Neteisėtas komercinių paslapčių gavimas, naudojimas ir atskleidimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad komercinių paslapčių turėtojai turėtų teisę prašyti taikyti šioje direktyvoje numatytas priemones, procedūras ir teisių gynimo priemones, kad užkirstų kelią neteisėtam **ju** komercinės paslapties gavimui, naudojimui arba atskleidimui arba gintų savo teises tai įvykus.
2. Laikoma, kad komercinės paslapties gavimas be komercinės paslapties turėtojo sutikimo yra neteisėtas visais atvejais, kai ji gauta atliekant šiuos veiksmus:
 - a) neteisėtai priėjus prie dokumentų, objektų, reikmenų, sudedamųjų medžiagų ar elektroninių bylų, kuriuos teisėtai valdo komercinės paslapties turėtojas ir kuriuose yra komercinė paslaptis arba iš kurių galima išgauti komercinę paslaptį, padarius jų kopiją arba juos pasisavinus;
 - b) išbraukta
 - c) išbraukta;
 - d) išbraukta;
 - e) išbraukta;

- f) atlikus bet kokius kitus veiksmus, kurie tomis aplinkybėmis laikomi prieštaraujančiais sąžiningai komercinei praktikai.
3. Komercinės paslapties naudojimas arba atskleidimas laikomi neteisėtais, jeigu ją be komercinės paslapties turėtojo sutikimo naudoja arba atskleidžia asmuo, kuris padarė bet kurį iš šių veiksmų:
- a) neteisėtai gavo komercinę paslaptį;
 - b) pažeidė konfidencialumo susitarimą arba bet kokią kitą pareigą neatskleisti komercinės paslapties;
 - c) pažeidė sutartinę arba bet kokią kitą pareigą riboti komercinės paslapties naudojimą.
4. Komercinės paslapties gavimas, naudojimas arba atskleidimas taip pat laikomi neteisėtais, kai asmuo, gaudamas, naudodamas arba atskleisdamas komercinę paslaptį, žinojo arba tomis aplinkybėmis turėjo žinoti, kad komercinė paslaptis buvo **tiesiogiai arba netiesiogiai** gauta iš kito asmens, kuris komercinę paslaptį naudojo arba atskleidė neteisėtai, kaip apibrėžta 3 dalyje.
5. Pažeidžiančių prekių gamyba, siūlymas ar pateikimas rinkai arba pažeidžiančių prekių importas, eksportas arba sandėliavimas šiais tikslais taip pat laikomi neteisėtu komercinės paslapties naudojimu, kai tokią veiklą vykdančio asmens žinojo arba tomis aplinkybėmis turėjo žinoti, kad komercinė paslaptis buvo naudojama neteisėtai, kaip apibrėžta 3 dalyje.

4 straipsnis

Teisėtas komercinių paslapčių gavimas, naudojimas bei atskleidimas ir išimtys

1. Komercinės paslapties gavimas laikomas teisėtu, kai ji gauta bet kuriuo iš šių būdų:
 - a) nepriklausomai atradus ar sukūrus;
 - b) stebint, analizuojant, išardant arba testuojant produktą arba objektą, kuris yra viešai prieinamas arba kurį informaciją įgijęs asmuo, kurio neįpareigoja jokia teisiškai **galiojanti** pareiga riboti komercinės paslapties gavimą, turi teisėtai;
 - c) atlikus bet kokius kitus veiksmus, kurie tomis aplinkybėmis atitinka sąžiningą komercinę praktiką.
- 1a. Komercinių paslapčių gavimas, naudojimas ir atskleidimas laikomi teisėtais tiek, kiek tokio gavimo, naudojimo arba atskleidimo yra reikalaujama arba toks gavimas, naudojimas ir atskleidimas yra leidžiami pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę.
2. Valstybės narės užtikrina, kad taikyti šioje direktyvoje numatytas priemonės, procedūras ir teisių gynimo priemonės **nebūtu** leidžiama, kai komercinė paslaptis tariamai gauta, naudojama arba atskleista tokiais atvejais:
 - a) siekiant teisėtai pasinaudoti saviraiškos ir informacijos laisve;

- b) siekiant atskleisti nusižengimą, pažeidimą ar neteisėtą veiką, jeigu tariamas komercinės paslapties gavimas, naudojimas arba atskleidimas buvo būtinas tokiam atskleidimui ir jeigu atsakovas veikė dėl viešojo intereso;
- c) kai komercinę paslaptį atskleidė darbuotojai savo atstovams, vykdantiems teisėtas atstovavimo funkcijas, **su sąlyga, kad toks atskleidimas buvo būtinas toms funkcijoms vykdyti**;
- d) išbraukta;
- e) siekiant apsaugoti Sąjungos ar nacionalinės teisės pripažintą teisėtą interesą.

III skyrius

Priemonės, procedūros ir teisių gynimo priemonės

1 SKIRSNIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

5 straipsnis

Bendroji pareiga

1. Valstybės narės numato priemones, procedūras ir teisių gynimo priemones, kurių reikia siekiant užtikrinti civilinėje teisėje numatyto teisių gynimo prieinamumą neteisėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo ir atskleidimo atveju.

2. **1 dalyje nurodytos** priemonės, procedūros ir teisių gynimo priemonės:

- a) yra nešališkos ir teisingos;
- b) nėra bereikalingai sudėtingos arba reikalaujančios daug išlaidų, dėl jų nėra nustatomi nepagrįsti terminai arba nėra nepateisinamai vilkinama;
- c) yra veiksmingos ir atgrasančios.

6 straipsnis

Proporcingumas ir piktnaudžiavimas procesu

1. **P**agal šią direktyvą numatytos priemonės, procedūros ir teisių gynimo priemonės **taikomos**:

- a) proporcingai;
- b) taip, kad nebūtų sukurta kliūčių teisėtai prekybai vidaus rinkoje, **ir**
- c) būtų numatytos apsaugos nuo piktnaudžiavimo jomis priemonės.

2. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai ieškinys dėl neteisėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo arba atskleidimo yra akivaizdžiai nepagrįstas, ir nustatoma, kad ieškovas teismo bylą iškėlė piktnaudžiaudamas arba turėdamas nesąžiningų ketinimų, kompetentingos teisminės institucijos atsakovo prašymu galėtų taikyti tinkamas priemones, numatytas nacionalinėje teisėje. Tokios priemonės atitinkamais atvejais gali būti **žalos atlyginimas atsakovui**, sankcijų skyrimas ieškovui arba nurodymas paskleisti informaciją apie sprendimą, priimtą pagal 14 straipsnį.

Valstybės narės gali nustatyti, kad dėl šių priemonių pradedamas atskiras procesas.

7 straipsnis

Senaties terminas

Valstybės narės nustato taisykles, taikomas senaties terminams **materialiniams reikalavimams arba** ieškiniams dėl šioje direktyvoje numatytų priemonių, procedūrų ir teisių gynimo priemonių taikymo pareikšti. Šiomis taisyklėmis nustatoma senaties termino pradžia, **senaties** termino trukmė ir aplinkybės, kurioms esant **senaties** terminas nutraukiamas arba sustabdomas. **Senaties** termino trukmė yra ne ilgesnė nei **šešeri** metai.

8 straipsnis

Komercinių paslapčių konfidencialumo išsaugojimas per teismo procesą

1. Valstybės narės užtikrina, kad šalims, jų atstovams, teismo pareigūnams, liudytojams, ekspertams ir visiems kitiems asmenims, dalyvaujantiems teismo procese dėl netesėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo arba atskleidimo, arba turintiems teisę susipažinti su dokumentais, sudarančiais nagrinėjamos teismo bylos dalį, būtų neleidžiama naudoti arba atskleisti bet kurios komercinės paslapties ar tariamos komercinės paslapties, kurią kompetentingos teisminės institucijos, reaguodamos į **tinkamai pagrįstą** suinteresuotosios šalies **paraišką**, įvardijo konfidencialia ir kurią jie sužinojo dalyvaudami tokiaame procese arba turėdami tokią teisę.

Pirmoje pastraipoje nurodyta pareiga lieka galioti pasibaigus teismo procesui. Tačiau **tokia pareiga** nustoja galioti bet kuriomis iš šių aplinkybių:

- a) jeigu galutiniame sprendime nustatoma, kad tariama komercinė paslaptis neatitinka 2 straipsnio 1 punkte išdėstytų reikalavimų;
- b) jeigu aptariamoji informacija ilgainiui tampa plačiai žinoma arba lengvai gaunama asmenims tos aplinkos, kurioje paprastai dirbama su ta informacija;

2. Valstybės narės taip pat užtikrina, kad kompetentingos teisminės institucijos, gavusios tinkamai pagrįstą šalies paraišką, galėtų imtis specialių priemonių, kurių reikia, kad būtų išsaugotas bet kurios komercinės paslapties arba tariamos komercinės paslapties, naudojamos arba nurodomos per teismo procesą dėl neteisėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo arba atskleidimo, konfidencialumas. Valstybės narės taip pat gali kompetentingoms teisminėms institucijoms leisti imtis tokių priemonių savo iniciatyva.

Pirmoje pastraipoje nurodytos priemonės apima bent galimybę:

- a) teisę susipažinti su bet kuriuo visu šalių arba trečiųjų šalių pateiktu dokumentu, kuriame yra komercinių paslapčių **arba tariamų komercinių paslapčių**, arba jo dalimi suteikti ribotam asmenų skaičiui su sąlyga, kad bent vienam kiekvienos šalies asmeniui, **atitinkamam jos teisininkui ar atstovui byloje ir teismo pareigūnams** būtų sudarytos visapusiškos galimybės susipažinti su tokiu dokumentu;
- b) teisę dalyvauti teismo posėdžiuose, per kuriuos gali būti atskleistos komercinės paslaptys **arba tariamos komercinės paslaptys**, ir teisę susipažinti su atitinkamais jų protokolais ar išrašais suteikti ribotam asmenų skaičiui su sąlyga, kad bent vienam kiekvienos šalies asmeniui, **atitinkamam jos teisininkui ar atstovui byloje ir teismo pareigūnams** būtų sudarytos visapusiškos galimybės dalyvauti tokiuose teismo posėdžiuose, susipažinti su jų protokolais ar išrašais;
- c) trečiosioms šalims pateikti nekonfidencialią bet kurio teismo sprendimo versiją, iš kurios būtų pašalintas tekstas su komercinėmis paslaptimis.

3. Spręsdamos, patenkinti ar atmesti 2 dalyje nurodytą paraišką, ir vertindamos jos proporcingumą, kompetentingos teisminės institucijos atsižvelgia į būtinybę užtikrinti teises į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą, šalių ir, kai tinkama, į trečiųjų šalių teisėtus interesus ir į bet kokią galimą žalą bet kuriai šaliai ir, kai tinkama, trečiosioms šalims, kurią sukeltų tokios paraiškos patenkinimas ar atmetimas.
4. Asmens duomenys pagal 1, 2 ir 3 dalis tvarkomi laikantis Direktyvos 95/46/EB.

2 SKIRSNIS

LAIKINOSIOS IR PREVENCINĖS PRIEMONĖS

9 straipsnis

Laikinosios ir prevencinės priemonės

1. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos teisminės institucijos komercinės paslapties turėtojo prašymu galėtų nurodyti tariamam pažeidėjui taikyti bet kurią iš šių laikinųjų ir prevencinių priemonių:
 - a) laikinai nutraukti komercinės paslapties naudojimą ar atskleidimą arba, atsižvelgiant į aplinkybes, uždrausti jam tai daryti;
 - b) uždrausti gaminti, siūlyti, pateikti rinkai ar naudoti pažeidžiančias prekes arba jas importuoti, eksportuoti arba sandėliuoti šiais tikslais;

- c) sulaikyti arba pristatyti įtariamas pažeidžiančias prekes, įskaitant importuotas prekes, siekiant užkirsti kelią jų patekimui į rinką ar išleidimui į apyvartą joje.

- 2. Valstybės narės užtikrina, kad teisminės institucijos kaip 1 dalyje nurodytų priemonių alternatyvą galėtų nustatyti sąlygą, kad norint toliau tariamai neteisėtai naudoti arba atskleisti komercinę paslaptį, turi būti pateiktos garantijos, kuriomis užtikrinama, kad komercinės paslapties turėtojai bus kompensuoti.

10 straipsnis

Taikymo sąlygos ir apsaugos priemonės

- 1. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos teisminės institucijos 9 straipsnyje nurodytų priemonių atžvilgiu turėtų teisę reikalauti, kad pareiškėjas pateiktų įrodymų, kurie gali būti pagrįstai laikomi turimais, kad jos pakankamai patikimai įsitikintų: komercinė paslaptis yra, pareiškėjas yra komercinės paslapties turėtojas ir komercinė paslaptis buvo gauta neteisėtai, komercinė paslaptis yra neteisėtai naudojama ar atskleista arba yra neišvengiama, kad komercinė paslaptis bus neteisėtai gauta, naudojama ar atskleista.

2. Valstybės narės užtikrina, kad būtų nustatytas reikalavimas, kad sprendamos, patenkinti ar atmesti paraišką, ir vertindamos jos proporcingumą, kompetentingos teisminės institucijos atsižvelgtų į konkrečias bylos aplinkybes. Toks įvertinimas atitinkamais atvejais apima komercinės paslapties vertę, priemones, kurių buvo imtasi komercinei paslapčiai apsaugoti, ar kitas specifines komercinės paslapties ypatybes, taip pat atsakovo veiksmus gaunant, naudojant arba atskleidžiant komercinę paslaptį, neteisėto komercinės paslapties naudojimo arba atskleidimo poveikį, teisėtus šalių interesus ir galimą priemonių patvirtinimo arba atmetimo poveikį šalims, teisėtiems trečiųjų šalių interesams, viešajam interesui ir pagrindinių teisių apsaugai.
3. Valstybės narės užtikrina, kad 9 straipsnyje nurodytos laikinosios priemonės būtų atšauktos arba kitaip nustotų galioti atsakovo prašymu, jeigu:
 - a) per taikyti priemonės nurodančios kompetentingos teisminės institucijos nustatytą pagrįstą laikotarpį, jei valstybės narės teisė leidžia nustatyti tokį laikotarpį, arba, jei toks laikotarpis nenustatytas, per 20 darbo dienų arba 31 kalendorinę dieną (pasirenkamas ilgesnis laikotarpis) pareiškėjas kompetentingai teisminei institucijai nepareiškia ieškinio, dėl kurio būtų priimamas sprendimas dėl bylos esmės;
 - b) per tą laiką aptariamoji informacija nebeatitinka 2 straipsnio 1 punkte nustatytų reikalavimų dėl priežasčių, kurios negali būti susietos su atsakovu.

4. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos teisminės institucijos galėtų nustatyti, kad 9 straipsnyje nurodytos laikinosios priemonės būtų taikomos su sąlyga, kad pareiškėjas pateiks atitinkamą garantiją ar lygiavertį užtikrinimą, kuriuo užtikrinama, kad būtų atlyginta bet kokia atsakovo arba, jei taikoma, bet kurio kito asmens dėl priemonių taikymo patirta žala.
5. Jeigu laikinosios priemonės atšaukiamos remiantis 3 dalies a punktu, jeigu jos netenka galios dėl bet kokio pareiškėjo veiksmo ar neveikimo, arba jeigu yra nustatoma, kad komercinė paslaptis nebuvo neteisėtai gauta, naudojama arba atskleista, arba nebuvo tokių veiksmų grėsmės, kompetentingos teisminės institucijos atsakovo arba nukentėjusios trečiosios šalies prašymu turi teisę įpareigoti pareiškėją atsakovui arba nukentėjusiai trečiajai šaliai atitinkamai atlyginti bet kokią taikant tas priemones patirtą žalą.

Valstybės narės gali nustatyti, kad dėl šių priemonių pradedamas atskiras procesas.

3 SKIRSNIS

PRIEMONĖS PAGAL SPRENDIMĄ DĖL BYLOS ESMĖS

11 straipsnis

Draudimai ir taisomosios priemonės

1. Valstybės narės užtikrina, kad jeigu priimtas teismo sprendimas, kuriuo nustatyta, kad komercinė paslaptis buvo neteisėtai gauta, naudojama arba atskleista, kompetentingos teisminės institucijos pareiškėjo prašymu gali įpareigoti pažeidėją:
 - a) nutraukti komercinės paslapties naudojimą ar atskleidimą arba, atsižvelgiant į aplinkybes, jam uždrausti tai daryti;

- b) uždrausti gaminti, siūlyti, pateikti rinkai ar naudoti pažeidžiančias prekes arba jas importuoti, eksportuoti arba sandėliuoti šiais tikslais;
- c) priimti tinkamas taisomąsias priemones dėl pažeidžiančių prekių.

2. 1 dalies c punkte nurodytos taisomosios priemonės apima:

- a) išbraukta
- b) pažeidžiančių prekių atšaukimą iš rinkos;
- c) prekių pažeidžiančiosios savybės pašalinimą;
- d) pažeidžiančių prekių sunaikinimą arba, kai tinkama, pašalinimą iš rinkos, jeigu tokia **priemone** nebus pažeista aptariamasis komercinės paslapties apsauga;
- e) visų arba dalies dokumentų, objektų, reikmenų, sudedamųjų medžiagų ar elektroninių bylų, kuriuose yra arba kuriais įgyvendinama komercinė paslaptis, sunaikinimą arba, kai tinkama, visų arba dalies šių dokumentų, objektų, reikmenų, sudedamųjų medžiagų ir elektroninių bylų pristatymą pareiškėjui.

3. Valstybės narės **gali nustatyti**, kad nurodydamos pašalinti pažeidžiančias prekes iš rinkos teisminės institucijos komercinės paslapties turėtojo prašymu gali nurodyti, kad prekės būtų pristatytos turėtojui arba labdaros organizacijoms.
4. Teisminės institucijos nurodo, kad 1 dalies c punkte nurodytos priemonės būtų taikomos pažeidėjo sąskaita, nebent yra ypatingų priežasčių to nedaryti. Šios priemonės neturi poveikio bet kokiai žalai, kuri gali būti padaryta komercinės paslapties turėtojui dėl neteisėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo arba atskleidimo.

12 straipsnis

Taikymo sąlygos, apsaugos priemonės ir alternatyvios priemonės

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų reikalaujama, kad nagrinėdamos prašymą priimti nutartį dėl draudimo ir taisomųjų priemonių, numatytų 11 straipsnyje, ir vertindamos jų proporcingumą, kompetentingos teisminės institucijos atsižvelgtų į konkrečias bylos aplinkybes. Šis įvertinimas atitinkamais atvejais apima komercinės paslapties vertę, priemones, kurių buvo imtasi komercinei paslapčiai apsaugoti, ar kitas specifines komercinės paslapties ypatybes, taip pat pažeidėjo veiksmus gaunant, naudojant arba atskleidžiant komercinę paslaptį, neteisėto komercinės paslapties naudojimo arba atskleidimo poveikį, teisėtus šalių interesus ir galimą priemonių patvirtinimo arba atmetimo poveikį šalims, teisėtiems trečiųjų šalių interesams, viešajam interesui ir pagrindinių teisių apsaugai.

Jeigu kompetentingos teisminės institucijos apriboja 11 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nurodytos priemonės taikymo trukmę, ta trukmė yra pakankama, kad būtų pašalintas bet koks komercinis ar ekonominis pranašumas, kurį pažeidėjas galėjo gauti neteisėtai gavęs, panaudojęs arba atskleidęs komercinę paslaptį.

2. Valstybės narės užtikrina, kad 11 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nurodytos priemonės būtų atšauktos arba kitaip nustotų galioti atsakovui paprašius, jeigu per tą laiką aptariamoji informacija nebeatitinka 2 straipsnio 1 punkto sąlygų dėl priežasčių, kurios negali būti susietos su atsakovu.
3. Valstybės narės numato, kad asmens, kuriam turi būti taikomos 11 straipsnyje numatytos priemonės, prašymu kompetentinga teisminė institucija vietoje tų priemonių taikymo gali įpareigoti sumokėti piniginę kompensaciją nukentėjusiajai šaliai, jeigu taikomos visos šios sąlygos:
 - a) atitinkamas asmuo komercinės paslapties naudojimo arba atskleidimo metu **nežinojo** **ir** tomis aplinkybėmis negalėjo žinoti, kad komercinė paslaptis gauta iš kito asmens, kuris komercinę paslaptį naudojo arba atskleidė neteisėtai;
 - b) pritaikius aptariamas priemones tas asmuo patirtų neproporcingą žalą;
 - c) piniginė kompensacija nukentėjusiajai šaliai yra pagrįstai pakankama.

Jeigu vietoje 11 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nurodyto įpareigojimo įpareigojama sumokėti piniginę kompensaciją, tokia piniginė kompensacija neviršija autorinių atlyginimų ar mokesčių, kuriuos būtų reikėję sumokėti, jeigu tas asmuo būtų paprašęs leidimo naudoti aptariamąją komercinę paslaptį laikotarpiu, kuriuo naudoti komercinę paslaptį galėjo būti uždrausta, sumos.

13 straipsnis

Žalos atlyginimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos teisminės institucijos, gavusios nukentėjusiosios šalies paraišką, įpareigotų pažeidėją, kuris žinojo arba turėjo žinoti, kad neteisėtai gauna, naudoja arba atskleidžia komercinę paslaptį, atlyginti komercinės paslapties turėtojai nuostolius, atitinkančius faktinę žalą, patirtą dėl pažeidimo.

Valstybės narės **pagal savo nacionalinę teisę ir praktiką** gali **apriboti** darbuotojų atsakomybę **už** savo darbdaviams neteisėtu darbdavio komercinės paslapties gavimu, naudojimu arba atskleidimu padarytą **žalą**, kai darbuotojų veiksmuose tyčios nėra.

2. Nustatydamos žalos sumą pagal 1 dalį atlyginimo, kompetentingos teisminės institucijos atsižvelgia į visus atitinkamus veiksnus, tokius kaip neigiami ekonominiai padariniai, įskaitant nukentėjusios šalies negautą pelną, visą pažeidėjo nesąžiningai gautą pelną ir atitinkamais atvejais – į kitus ne ekonominius veiksnus, pavyzdžiui, moralinę žalą, kurią komercinės paslapties turėtojas patyrė dėl neteisėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo arba atskleidimo.

Tačiau atitinkamais atvejais kompetentingos teisminės institucijos taip pat gali nustatyti vienkartinę žalos atlyginimo sumą, grindžiamą tokiais elementais, kaip bent jau autorinių atlyginimų ar mokesčių, kuriuos būtų reikėję sumokėti, jei pažeidėjas būtų paprašęs leidimo naudoti aptariamąją komercinę paslaptį, suma.

14 straipsnis

Teismo sprendimų skelbimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad teismo procesuose dėl neteisėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo arba atskleidimo kompetentingos teisminės institucijos pareiškėjo prašymu galėtų nurodyti pažeidėjo sąskaita vykdyti atitinkamas priemones, skirtas informacijai apie sprendimą skleisti, įskaitant viso ar dalies sprendimo paskelbimą.
2. Bet kokia šio straipsnio 1 dalyje nurodyta priemone išsaugomas komercinių paslapčių konfidencialumas, kaip numatyta 8 straipsnyje.

3. Spręsdamos, ar nurodyti vykdyti 1 dalyje nurodytą priemonę, ir vertindamos jos proporcingumą, kompetentingos teisminės institucijos atsižvelgia į tai, ar informacija apie pažeidėją leistų nustatyti fizinio asmens tapatybę, ir, jeigu taip, ar tos informacijos paskelbimas būtų pagrįstas, visų pirma, atsižvelgiant į šiuos kriterijus: galimą žalą, kurią tokia priemonė gali padaryti pažeidėjo privatumui ir reputacijai, pažeidėjo veiksmus gaunant, atskleidžiant arba naudojant komercinę paslaptį ir tikimybę, kad pažeidėjas toliau neteisėtai naudosis arba atskleis komercinę paslaptį. Kompetentingos teisminės institucijos taip pat gali prireikus atsižvelgti į **kitas aplinkybes, visų pirma**, į komercinės paslapties vertę ir neteisėto komercinės paslapties **gavimo**, atskleidimo arba naudojimo poveikį.

IV skyrius

Sankcijos, ataskaitos ir baigiamosios nuostatos

15 straipsnis

Sankcijos už šioje direktyvoje nustatytų pareigų nesilaikymą

Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos teisminės institucijos galėtų skirti sankcijas bet kuriam asmeniui, kuris nevykdo pagal 8, 9 ir 11 straipsnius priimtų priemonių arba atsisako jas vykdyti.

Numatytos sankcijos apima galimybę nustatyti reguliariai mokamas baudas, jeigu nevykdoma pagal 9 ir 11 straipsnį priimta priemonė.

Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

16 straipsnis

Informacijos mainai ir korespondentai

Siekiant skatinti valstybių narių bendradarbiavimą ir informacijos mainus tarpusavyje ir su Komisija, kiekviena valstybė narė paskiria vieną ar kelis nacionalinius korespondentus klausimams, susijusiems su šioje direktyvoje numatytų priemonių įgyvendinimu. Informaciją apie nacionalinį korespondentą (korespondentus) jos praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai.

17 straipsnis

Ataskaitos

1. Iki 20XX XX XX [treji metai nuo perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpio pabaigos] Vidaus rinkos derinimo tarnyba (prekių ženklai ir dizainas), Europos intelektinės nuosavybės teisių pažeidimų stebėsenos centro veiklos kontekste, parengia pradinę ataskaitą apie teismo procesų dėl neteisėto komercinių paslapčių gavimo, naudojimo arba atskleidimo pagal šią direktyvą tendencijas.

2. Iki 20XX XX XX [ketveri metai nuo perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpio pabaigos] Komisija parengia tarpinę šios direktyvos taikymo ataskaitą ir ją pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai. Šioje ataskaitoje tinkamai atsižvelgiama į 1 dalyje nurodytą ataskaitą.
3. Iki 20XX XX XX [aštuoneri metai nuo perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpio pabaigos] Komisija įvertina šios direktyvos poveikį ir pateikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai.

18 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigalioję įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo 20XX XX XX [24 mėn.] po šios direktyvos priėmimo dienos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

19 straipsnis
Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

20 straipsnis
Adresatai

Ši direktyva skirta
valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu Tarybos vardu
Pirmininkas Pirmininkas
